

กรมสมเด็จพระเทพฯเสด็จฯทรงเปิดงานรักษาน้ำน่านครั้งที่4

● สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปทรงเปิดงานรักษาน้ำน่าน ครั้งที่ 4 ทรงย้ำอนุรักษ์น้ำน่านเป็นวาระสำคัญต้องเร่งทำ เน้นชาวบ้านสมัครใจสร้างป่า สร้างรายได้

เมื่อเวลา 08.20 น. วันที่ 13 พฤษภาคม สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปในการสัมมนาวิชาการ รักษาป่า น่าน ครั้งที่ 4 ที่ศูนย์การเรียนรู้และบริหาร วิชาการ เครือข่ายแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ต.ผาสิงห์ อ.เมือง จ.น่าน การนี้ ทอดพระเนตร นิทรรศการโครงการตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยมี นายบัณฑิต ล่ำซำ ประธานกรรมการ และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน), ดร.วิจารณ์ สิมาฉายา ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พร้อมด้วยข้าราชการ ประชาชน ใฝ่ฯ รับเสด็จ มีผู้สนใจเข้าร่วมสัมมนากว่า 400 คน รวมถึงคณะผู้บริหารจากเครือเนชั่น อาทิ นายฉาย บุนนาค ประธานกรรมการบริหาร, นายสมชาย มีเสน ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร, นายวีระศักดิ์ พงษ์อักษร บรรณาธิการบริหาร หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ เป็นต้น

โอกาสนี้ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีพระราชดำรัสเปิดการประชุมสัมมนา “รักษาน้ำน่าน” ครั้งที่ 4 ความว่า ข้าพเจ้ายินดี ที่การสัมมนารักษาน้ำน่านมีขึ้นอีกครั้งหนึ่ง เป็น ครั้งที่ 4 ท่านทั้งหลายมีส่วนช่วยงานอนุรักษ์ และฟื้นฟูน้ำน่าน จะได้มีส่วนร่วมดูแลรักษา

งานตั้งแต่เริ่มต้นจนขณะนี้ปรากฏเป็นอย่างไร ทราบกันดีว่าการอนุรักษ์พื้นที่ปลูกทำลาย ไปมากแล้วเป็นงานยาก และมีรายละเอียด มากมาย กว่าจะเห็นผลต้องใช้ระยะเวลาาน ระหว่างทำงานก็ต้องพบกับอุปสรรคใหญ่ๆน้อยๆ ทำให้งานขาดความราบรื่น แต่ถ้าเราไม่ลงมือทำ ตั้งแต่บัดนี้ในวันข้างหน้าความยากลำบากต้อง เกิดแก่อนุชนรุ่นหลัง ซึ่งเป็นเชื้อสายของลูกเรา การอนุรักษ์น้ำน่านจึงเป็นวาระสำคัญที่ต้องเร่ง ลงมือทำ ทั้งต้องพยายามสร้างจิตสำนึกของคุณ ของทรัพยากรให้เกิดขึ้นและเผยแพร่ออกไป ให้ทั่วถึงชุมชน การสัมมนารักษาน้ำน่านเป็นการ ระดมกำลัง ระดมสมอง ระดมความคิดของ หลายๆ ฝ่าย ผู้ทำงานจะได้หารือกันว่าควร ทำสิ่งใดเพิ่มอีกบ้าง การบริหารจัดการที่ผ่าน มาควรปรับปรุงอย่างไรหรือไม่ ตลอดจนการ โน้มน้าวให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น ควรมาพิจารณาว่าเราจะหาทางแก้ไขช่วย อย่่างไร เช่น จะช่วยสร้างอาชีพหรือส่งเสริม อาชีพอย่างไรได้บ้าง เป็นต้น

จากนั้น ทรงบรรยายเรื่อง “สร้างป่า สร้าง รายได้” ความตอนหนึ่งว่า พูดเรื่องสร้างป่า สร้างรายได้มาหลายครั้งแล้ว งานทำต่อเนื่อง เพราะมีรายละเอียดเพิ่มเติม สมัยก่อนไม่ เฉพาะพื้นที่น่าน เคยตามเสด็จในหลวงรัชกาล ที่ 9 ไปยังท้องที่ต่างๆ จะเห็นว่าป่าสมบูรณ์ กว่าเวลาที่นี้เป็นภูเขาหัวโล้น เพราะสมัยก่อน

ประชากรยังไม่มาก การตัดต้นไม้ยากลำบาก ต้องใช้มือตัด สมัยนี้มีเครื่องมือหรือเผาป่าให้ รุ้แล้วรื้อรอด แถบภูเขามีการเพาะปลูกที่เรียก ว่า “ทำไร่เลื่อนลอย” เพาะปลูกได้ตามกำลัง แรง ดินจืดจะเคลื่อนที่ต่อไปยังพื้นที่อื่น กว่า จะหมุนเวียนกลับมาที่เดิมดินก็ค่อยๆ ฟื้นฟู กลับมาอุดมสมบูรณ์ได้ แต่สมัยนี้วงรอบไม่ทัน แล้ว เผาทั้งหมด

พูดถึงการปลูกพืชเชิงเดี่ยว มีหลายสำนัก สอนว่า ปลูกอย่างเดียวก่อนมากๆ จะได้ เป็นกอบเป็นกำ ที่เยอรมันเขาไปดูการปลูกพืช เชิงเดี่ยว เขาแนะนำว่า เป็นตัวอย่างที่ทำแล้ว ไม่ควรทำ เป็นบทเรียน หากปลูกพืชชนิดเดียว ถ้ามีศัตรูพืชลงจะกินหมดไร่เลย ปุ๋ยที่ใช้พืชจะ เลือกกินเช่นกัน ทำให้ดินจืด ทั้งยังไม่มีความ มั่นคงทางเศรษฐกิจ ราคาขึ้นลง ถ้าปลูกอย่าง เดียว ปีนั้นแย่งก็ไม่มีอะไรมาประกันความเสี่ยง

อีกประเด็นหนึ่งเป็นเรื่องการดูแล ทรัพยากร ทุกคนคงเคยได้ยินว่า “สุขภาพ หนึ่งเดียว” แต่คำว่า หนึ่งเดียวไม่ใช่เฉพาะ สุขภาพของคน แต่เป็นสุขภาพของสัตว์ พืช และสิ่งแวดล้อม ไม่ใช่คนไทยสุขภาพดี คน พม่าสุขภาพไม่ดีก็ได้ เพราะไม่เกี่ยวกับเรา ต้องทำงานไปด้วยกัน

“แม้แต่เรื่องตัดป่า เคยเดินทางไปพื้นที่ หนึ่งพื้นที่ไม้ซุงกองข้างทางเป็นภูเขาเลากา ไปสืบลูกตามเขาว่า ให้ตัดไม้ขนาดนี้เลยหรือ

คม ชัด ลึก

Khom Chad Luek
Circulation: 300,000
Ad Rate: 1,760

Section: First Section/-

วันที่: อังคาร 14 พฤษภาคม 2562

ปีที่: 18

ฉบับที่: 6322

หน้า: 16(ขวา)

Col.Inch: 114.47 Ad Value: 201,467.20

PRValue (x3): 604,401.60

คลิ๊ป: สีสี่

หัวข้อข่าว: กรมส่งเสริมการเกษตรเผยเสด็จฯทรงเปิดงานรักษาน้ำน่านครั้งที่4

เขาบอกไม่เป็นไร เพราะไม่เหล่านี้ไม่ได้ตัดที่ประเทศไทย เข้าไปตัดที่พม่า บางคนบอก
ว่าเข้าไปตัดที่ลาวขัดกับหลักการสุขภาพหนึ่งเดียว ไม่ใช่ทำลายประเทศไทยไม่ได้ แต่ต้องทำลายไม่ได้ทั้งโลก ไม่ใช่ทำลายที่น่านไม่ได้ แต่ไปทำลายที่อื่นได้"

ในส่วนจังหวัดน่านการสร้างป่า ใช้ทฤษฎีของในหลวงรัชกาลที่ 9 ปลูกป่า 3 อย่างประโยชน์ 4 อย่าง ให้มีป่าไม้ใช้สอย ป่าเศรษฐกิจ ป่ากินได้ ป่ายืนต้น ป่าไม้จะช่วยรักษาพืชพรรณธัญญาหาร รักษาธรรมชาติ ป่าเป็นต้นน้ำ แต่จริง ๆ แล้วรวมทั้งดิน น้ำ ป่า ให้เหมือนโครงการป่าน้ำของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เราสอนเด็กชั้นประถมและมัธยมให้ทำกิจกรรมหลายอย่าง เขาวชนเหล่านี้จะมีจิตสำนึกมากกว่าคนรุ่นเรา จะมาดูแลป่าของเขาได้ ชาวเขาจึงแนะนำสำนักงานเขตการศึกษาพื้นที่ให้ทำกิจกรรมกับเด็กอนุบาลด้วย ปัจจุบันมีโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อยใช้ขบวนการทางวิทยาศาสตร์ข้อมูล และต้นทุนในท้องถิ่นมาสอนแก่เด็กเล็ก เพื่อให้เห็นว่าป่าและธรรมชาติเป็นเรื่องมีประโยชน์หล่อเลี้ยงชีวิต ให้เห็นด้านความสวยงามดีกว่า ไม่ใช่เห็นภาพป่าเขาหัวล้าน กวางถูกยิงตาย สร้างความหืออกและเศร้า

สร้างป่า สร้างรายได้ เราปลูกให้โครงสร้างใกล้เคียงกับธรรมชาติมากที่สุด ประกอบด้วยชั้นเรือนยอดต่างๆ ได้แก่ เรือนยอดชั้นบน เรือนยอดชั้นรอง เรือนยอดชั้นไม้พุ่ม และเรือนยอดชั้นพืชมิน มีหลากหลายหลายและ

ความสมบูรณ์ของพันธุ์ไม้ พื้นที่ดำเนินการสร้างป่า สร้างรายได้ เริ่มที่ อ.บ่อเกลือ จ.น่าน และ อ.นาแห้ว จ.เลย จากนั้นมีการขยายไปยังอำเภอต่างๆ ใน จ.แม่ฮ่องสอน, ตาก และเชียงใหม่ จากสถิติเบื้องต้นปี 2561 มีชาวบ้านเข้าร่วมโครงการทั้งหมด 19,890 ครัวเรือน มีพื้นที่ 71,786 ไร่ เป็นพื้นที่ที่กำลังขึ้นฟูและอนุรักษ์ พังดูเหมือนน้อย แต่ไม่ชอบทำอะไรเยอะ ทำทีละน้อย ในการทำงานร่วมกับกรมป่าไม้และสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) เป็นแกนหลักดำเนินโครงการ รวมถึงกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย มาช่วยอย่างเต็มตัว

ขั้นตอนการดำเนินงานมีการสร้างความเข้าใจร่วมกัน ประชุมร่วมกับชุมชน ครู กศน. เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ และชาวบ้าน คุยว่าชาวบ้านในพื้นที่จะได้รับประโยชน์อะไรจากโครงการ เพราะชาวบ้านกลัวว่า ทำแล้วที่ทำกินจะโดนยึดไป ทำอย่างไร

ถึงจะทำมาหากินได้โดยไม่ถูกจับ และทำให้มีรายได้รองรับ ต้องทำให้ชาวบ้านมั่นใจ และที่ต้องขีดเส้นใต้ คือ รับสมัครชาวบ้านที่สมัครใจที่จะนำพื้นที่ของตนมาร่วม ไม่มีการบังคับและจำกัดขนาดพื้นที่ รวมถึงจัดทะเบียนกลุ่มสร้างป่าสร้างรายได้ เป็นวิสาหกิจชุมชน หากมีปัญหาให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกัน เพราะกลุ่มมีไว้ช่วยกัน

นอกจากนั้น พยายามลด ละ เลิก การใช้สร้างเคมี และยังมีตรวจสอบพื้นที่ว่างเปล่า โดยกรมป่าไม้ร่วมสำรวจ ตั้งแต่ลักษณะดิน ความสูงเหนือระดับทะเล ความลาดชันของพื้นที่ เพื่อนำมาวางแผนปลูกพืชพรรณที่เหมาะสม โดยจะให้เลียนแบบป่าโครงสร้างใหม่มากที่สุด มีหน่วยราชการสนับสนุนกล้าไม้ให้ชาวบ้านได้ปลูก ที่น่านพบปัญหาพายุไต้ฝุ่นเสียหายจากการขนส่งจึงสนับสนุนให้ชาวบ้านทำโรงเพาะกล้าไม้ของตนเอง รวมถึงแนะนำให้กรมป่าไม้ทำความร่วมมือกับต่างประเทศที่มีพันธุ์กล้าไม้

สำหรับการปลูกดูแลรักษาปีที่ 1 ไม่เบิกน้ำ คือ กล้าย ถั่วมะแสะ เรือนยอดชั้นบน มีก่อ และยาง เรือนยอดชั้นพืชมิน ขมิ้นชัน ไพล ชิง มัน ผลผลิตมีถั่วมะแสะและพืชผักสวนครัวสร้างรายได้ การปลูกและดูแลรักษาปีที่ 2, 3 และ 4 เรือนยอดชั้นรอง มีมะขามป้อม, ตำ, มะแขว่น, ฝั่ เรือนยอดชั้นพุ่ม มีกาแฟ, เมียง, หวาย ปี 3 และปี 4 เป็นการปลูกเสริม มีผลผลิตสร้างรายได้ เช่น ถั่วมะแสะ, กล้าย, ข่า, ขมิ้นชัน, ไพล, มัน

การปลูกดูแลรักษาปีที่ 5-9 เป็นการบำรุงรักษาและปลูกเสริมผลผลิตที่ได้มีกาแฟ เมียง หวาย ตำ ป่าต้องบำรุงดูแลรักษาไม่ใช่ว่าปล่อยพระเจ้าเลี้ยงอย่างเดียว เราต้องช่วยพระเจ้าด้วย ซึ่งการจัดตั้งเป็นวิสาหกิจชุมชนเพื่อให้

เกษตรกรเก็บหาผลผลิตในป่าได้ โดยกรมป่าไม้ขึ้นทะเบียนกลุ่มทะเบียนวิสาหกิจชุมชนเพื่อรองรับตามกฎหมาย ผลผลิตนำมาจำหน่ายได้

ความก้าวหน้าของการดำเนินงานที่ อ.บ่อเกลือ มีเพิ่มมากขึ้น จากปีแรกมีสมาชิก 30 คน ปัจจุบันเพิ่มเป็น 4,112 คน พื้นที่ป่าเพิ่มขึ้นรวมตั้งแต่เริ่มต้นถึงปี 2561 มีพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม จากข้อมูลสำรวจชาวบ้านมีรายได้มาจากการเพาะชำกล้าไม้ ร้อยละ 71.04 ทำให้คนมีกำลังใจในการพัฒนาพื้นที่ ปัจจุบันมีแปลงเกษตรกรตัวอย่างจากบ่อเกลือ ชาวบ้านเล่าว่าไม่ต้องไปทำไร่เลื่อนลอย บางครอบครัวชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น ได้ประโยชน์ได้อยู่ร่วมกับครอบครัวพร้อมหน้าพร้อมตา มีรายได้จากการทำเกษตรแบบผสมผสาน

ปีนี้จะเร่งเรื่องส่งเสริมการเลี้ยงไก่ในค่ายทหารต่างๆ ที่ จ.น่าน ประกอบด้วย มณฑลทหารบกที่ 38, ทหารพราน, ค่ายสุริยพงษ์ และโรงพยาบาลค่ายสุริยพงษ์ เนื่องจาก จ.น่านมีการนำไก่ไปเป็นล้านๆ ฟอง โดยที่เราผลิต

คม ชัด ลึก

Khom Chad Luek
Circulation: 300,000
Ad Rate: 1,760

Section: First Section/-

วันที่: อังคาร 14 พฤษภาคม 2562

ปีที่: 18

ฉบับที่: 6322

หน้า: 16(ขวา)

Col.Inch: 114.47 Ad Value: 201,467.20

PRValue (x3): 604,401.60

คลิป: สีสี่

หัวข้อข่าว: กรมสมเด็จพระเทพฯเสด็จทรงเปิดงานรักษาน้ำน่านครั้งที่4

ไม่พอ จะร่วมส่งเสริมการผลิตพืช สัตว์ โดย เฉพาะไก่ไข่ เพื่อทดแทนการนำเข้า รวมถึง เพื่อการบริโภค เพราะมีคุณค่าทางโภชนาการ แต่เราทำในระดับเกษตรกร ไม่ใช่อุตสาหกรรม เหตุที่เลือกค้าอาหาร เพราะมีพื้นที่กว้าง ขวาง มีทหารทำหน้าที่เรียนรู้ก่อนจะนำองค์ ความรู้ต่างๆ ไปแนะนำแก่ประชาชนเมื่อเวลา ออกพื้นที่ นอกจากนี้ ยังมีทหารที่มา ฝึกฝนมีความรู้และได้ปฏิบัติงานเรื่องการผลิต ไก่ไข่ เมื่อพ้นเกณฑ์กลับไปบ้านก็เป็นปราชญ์ ชาวบ้าน ทำในครัวเรือนตัวเองและแนะนำ เพื่อนบ้านได้อีกด้วย ก็คิดว่าโครงการจะไป ได้และก้าวหน้า

สำหรับโครงการ “รักษาน้ำน่าน” มี สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราช สดุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นผู้อำนวยการ โครงการ ร่วมกับ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กองทัพบก มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง และ จังหวัดน่าน โดยมีธนากรกสิกรไทยเป็น ผู้สนับสนุนและประสานงานโครงการ มี วัตถุประสงค์ในอันที่จะแสวงหาความร่วมมือ ในการฟื้นฟูป่าต้นน้ำน่าน